



**koornetwerk
nederland**

E: info@koornetwerk.nl
I: www.koornetwerk.nl

A: Hoogt 1
3512 GW Utrecht
The Netherlands

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Den Haag, 30 mei 2021

Geachte Ministers De Jonge en Van Engelshoven,

Graag wil ik met grote urgentie aandacht vragen voor de situatie van zangkoren in Nederland.

De laatste persconferentie was er een van hoop en optimisme. Het prikken werkt en stappen kunnen sneller gezet worden. Dat is een fantastisch bericht. Het is mooi om te zien dat amateurkunstbeoefening ruim baan krijgt. Echter voor de duizenden koren kan de vlag nog niet uit: al sinds december geldt er een rigoureuus advies om niet samen te zingen. Hierover gaat deze brief.

Dit advies loopt namelijk volledig uit de pas met het openingsplan en de stappen die nu gezet worden. Het openingsplan gaat uit van wat kan en van de daadwerkelijke praktijk. Het kijkt naar de vaccinatiegraad, naar goed weer en de laatste stand van de kennis, en doet dat voor nagenoeg elke sector. Het nog altijd geldende advies om niet te zingen in groepsverband doet dat in zijn geheel niet, en houdt in al zijn rigiditeit de koorsector op slot. Dat dit gebeurt is overigens niet voor het eerst.

Koornetwerk Nederland roept het kabinet op om in stap 3 ook de vele koren in Nederland ademruimte te geven door te benoemen wat wél kan, en daarnaast het advies te vervangen door goede voorlichting en een plan dat er voor zorgt dat binnenruimtes - waar natuurlijk niet alleen koren repeteren - beschikbaar worden en blijven komend jaar.

Urgentie: Zingen voor de zomer van groot belang

Een greep uit de voorbeelden waarin het advies uit de pas loopt met uw openingsplan en waarom dat met urgentie aandacht verdient:

- Jongeren kunnen zowel binnen en buiten school alles weer doen, zoals sporten en kunst beoefenen. Binnen school wordt ook de 1,5 meter losgelaten. Het advies niet samen te zingen geldt echter voor iedereen boven de 12 jaar. Het wordt jongeren zo onnodig moeilijk gemaakt om hun passie voor samen zingen uit te oefenen.
- Waar de gemiddelde hoge leeftijd sommige koren aanvankelijk extra kwetsbaar maakte, is intussen de vaccinatiegraad in onze sector hoog. Er zijn al vele koren die voor 100% gevaccineerd zijn. Dit zijn dezelfde koren die sinds maart 2020 niet meer bij elkaar zijn geweest. Het advies houdt op geen enkele wijze rekening met het effect van vaccinatie en de mogelijkheden die dat biedt.
- In de maatregelen wordt overal uitgegaan van een onderscheid tussen binnen en buiten. Het advies voor samen zingen maakt dit onderscheid niet. Samen zingen wordt in zijn totaliteit, zelfs voor een drietal zangers buiten, afgeraden.

Het kabinet koos er in december voor om professionele koren niet onder het advies te laten vallen. Koornetwerk Nederland roept op om nu – per direct in stap 3 – ook echt ademruimte te creëren voor alle koren.

De tijd tot de zomer tikt snel weg. De gelegenheid om voor de vakantie nog even bij elkaar te komen is van groot belang om de koren bij elkaar te houden, zodat zij na de zomer weer goed

kunnen opstarten. Dit geldt voor alle leeftijden, maar in het bijzonder voor de jongeren om te voorkomen dat deze groep afhaakt en complete jaargangen voor de sector verloren gaan.

Van negatief advies naar voorlichting en ventilatie

Een ander groot pijnpunt voor de sector is dat van alle mogelijke verhoogde risico's (schreeuwen, (luid) spreken, joelen, hijgen, juichen en sporten) er enkel voor samen zingen een negatief advies is opgesteld. We zien na diverse onderzoeken door het RIVM nog steeds geen sluitende onderbouwing voor deze bijzondere positie. Deze negatieve uitzonderingspositie is wel buitengewoon schadelijk voor de sector. De angst voor het virus dreigt om te slaan naar een blijvende angst voor samen zingen. Dit is een onwenselijke situatie en met name ouderen lijken hierdoor - na vaak decennia gezongen te hebben - hun zangactiviteiten permanent neer te leggen.

Koornetwerk Nederland roept daarom op om het separate advies voor samen zingen los te laten. In plaats daarvan moet ingezet worden op goede voorlichting en gecoördineerde inzet om het gebruik van binnenruimtes verantwoord mogelijk te maken, bijvoorbeeld door verbeterde ventilatie. Dit is niet alleen in het belang van koren. De koorsector en zijn duizenden vrijwilligers hebben het Rijk en de gemeenten hierbij nodig om samen een blijvend perspectief te creëren voor de koren.

Samen voor de koorsector

Wij vragen u om met spoed te kijken naar de mogelijkheden in stap 3 en daarnaast het loslaten van het negatieve advies. De zorgen zijn groot en een lange periode van herstel ligt voor ons. Alleen al uit de achterban van Koornetwerk Nederland hebben 14.000 zangers hun lidmaatschap opgezegd. Onder ouderen gaat dit om maar liefst 28% van de zangers. Het advies staat een spoedig herstel van de sector nu en in de toekomst in de weg.

Zingen is gezond voor het brein en zeker ook voor patiënten met long-COVID-19. Samen zingen haalt mensen uit sociaal isolement en zorgt voor de broodnodige verbinding in de samenleving. Het verenigingsleven en de vele duizenden vrijwilligers geven onze samenleving kleur en vormen een wezenlijk onderdeel van de culturele infrastructuur in veel gemeenten. Het is de 'belangrijkste drager van cultuur', zoals minister Van Engelshoven in haar gesprek met de koorsector in 2019 al treffend zei.

Deze kracht van de koorsector willen we weer kunnen inzetten voor de zangers en voor de samenleving. U kunt hierin het verschil maken: de koren kunnen het alleen samen met u!

Met vriendelijke groet,

Daphne Wassink
Voorzitter Koornetwerk Nederland